

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI – 4101-02-01/2013
P/13/168

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/168 – Zagospodarowanie osadów powstających w oczyszczalniach ścieków komunalnych.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia 2010 r. do 31 grudnia 2012 r. oraz okres wcześniejszy, jeżeli działania podjęte przed 1 stycznia 2011 r. mają wpływ na stan objęty kontrolą.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Piotr Fatałski, główny specjalista kp., upoważnienie do kontroli nr 84722 z dnia 15 marca 2013 r. (Dowód: akta kontroli str. 1-2)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego (dalej: UM); 25-516 Kielce, al. IX Wieków Kielc 3.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Marszałkiem Województwa jest od dnia 27 listopada 2006 r. Adam Jarubas. (Dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

**Uzasadnienie
oceny ogólnej**

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- wyznaczenie pracownika odpowiedzialnego za weryfikację zbiorczych zestawień danych o komunalnych osadach ściekowych;
- terminowe przekazanie przez Marszałka Województwa raportów wojewódzkich do Ministra Środowiska;
- udostępnienie bazy danych wytwarzania i gospodarowania odpadami uprawnionym organom oraz rozpowszechnianie informacji o możliwości korzystania z bazy.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nierzetelne zweryfikowanie trzech spośród 92 zbiorczych zestawień danych o komunalnych osadach ściekowych oraz nie wydanie decyzji na podstawie art. 37 ust. 3b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach² wzywających do złożenia korekty ww. zestawień;
- błędne wprowadzenie danych z jednego zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych do Wojewódzkiego Systemu Odpadowego;
- nie zaktualizowanie raportu wojewódzkiego za 2011 r. w lutym 2012 r., pomimo obowiązku wynikającego z § 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie niezbędnego zakresu

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2010 r., Nr 185, poz. 1243 ze zm. (ustawa obowiązywała w okresie objętym kontrolą)

informacji objętych obowiązkiem zbierania i przetwarzania oraz sposobu prowadzenia centralnej i wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami³

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Zbiорcze zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z obowiązującymi w okresie objętym kontrolą, regulaminami organizacyjnymi Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach zadania określone w ustawie o odpadach realizował Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska. Weryfikacja zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilości odpadów (w tym osadów) należała do zadań Oddziału Gospodarki Odpadami Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska. Powyższe zadania przypisano w zakresie czynności Inspektor Ewie Jachimkowskiej. (Dowód: akta kontroli str. 6-125)

Zbiорcze zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych za 2010 r. złożyło 31 wytwórców, z tego pięciu wytwórców złożyło po 15 marca 2011 r., tj. po terminie określonym w art. 37 ust. 3 ustawy o odpadach. Opóźnień w złożeniu zbiorczych zestawień danych wynosiły od 8 do 408 dni. Ponadto zbiorcze zestawienia danych złożyło dziewięciu wytwórców, którzy nie mieli tego obowiązku, ponieważ nie wystąpił u nich odzysk komunalnych osadów ściekowych.

Zbiорcze zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych za 2011r. złożyło 42 wytwórców, z czego czterech wytwórców złożyło zestawienia po terminie. Opóźnień w złożeniu zbiorczych zestawień danych wynosiły od 20 do 370 dni. Zbiорcze zestawienia danych złożyło również dziesięciu wytwórców, którzy nie mieli tego obowiązku, ponieważ nie wystąpił odzysk komunalnych osadów ściekowych.

UM nie podejmował żadnych działań w stosunku do wytwórców, którzy nie złożyli w terminie określonym w art. 37 ust. 3 ustawy o odpadach, zbiorczych zestawień danych o komunalnych osadach ściekowych.

Sławomir Neugebauer Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska wyjaśnił, że *UM nie ma prawnej podstawy do dyscyplinowania, monitów czy wezwań tych podmiotów w celu realizacji ustawowego obowiązku przekazywania ww. zbiorczych zestawień danych, a tym samym nie ma narzędzia do jego monitorowania.* (Dowód: akta kontroli str. 126-153, 336, 353)

Spośród 92 zbiorczych zestawień danych o komunalnych osadach ściekowych (40 za 2010 r. i 52 za 2011 r.) , które wpłynęły do UM, w 11 przypadkach brak było danych dotyczących decyzji w zakresie gospodarki odpadami, a w 13 przypadkach brak było oznaczenia najniższej i najwyższej wartości składu i właściwości osadów komunalnych. Brak danych dotyczących decyzji w zakresie gospodarki odpadami występował w przypadkach, gdy wytwórca nie miał obowiązku posiadania decyzji, ponieważ nie wytwarzał powyżej 1 Mg odpadów niebezpiecznych rocznie lub powyżej 5 tysięcy Mg odpadów innych niż niebezpieczne. W powyższych przypadkach Urząd Marszałkowski nie badał czy podmioty te zgłosiły swoją działalność do właściwych starostów na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o odpadach (wyjaśnienia w punkcie 2 wystąpienia). Natomiast brak oznaczenia najniższej i najwyższej wartości składu i właściwości osadów komunalnych występował w przypadkach, gdy wytwórca osadu zastosował jedną partię osadu

³ Dz. U. Nr 257, poz. 1547 (uchylony z dniem 13 stycznia 2013 r.).

i wykazywał dane w pozycji dotyczącej średniej wartości. (Dowód: akta kontroli str. 130-136, 164, 353)

UM podejmował działania w celu weryfikacji danych znajdujących się w zbiorczych zestawieniach danych o komunalnych osadach ściekowych. Jak wyjaśniła inspektor Ewa Jachimkowska, weryfikacja polegała na sprawdzeniu czy podmiot był wpisany do Wojewódzkiego Systemu Odpadowego (WSO), czy dane dotyczące decyzji na wytworzenie odpadów wykazane w zbiorczym zestawieniu były zgodne z danymi będącymi w posiadaniu UM. Następnie sprawdzano zbiorcze zestawienia danych pod względem formalnym tj. czy podmiot był zobowiązany do złożenia zbiorczego zestawienia danych, czy złożył je do właściwego marszałka, czy w zestawieniu wypełniono wszystkie wymagane pola oraz czy zestawienie było podpisane. Kolejną czynnością było sprawdzenie logicznej spójności danych. W przypadku pojawienia się wątpliwości co do zgodności danych telefonowano do wytwórcy osadu. Na zbiorczych zestaw danych o komunalnych osadach ściekowych znajdowały się adnotacje świadczące o dokonywaniu weryfikacji. (Dowód: akta kontroli str. 165-166, 353)

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w okresie objętym kontrolą nie wydawał decyzji, na podstawie art. 37 ust. 3b ustawy o odpadach, wzywających do sporządzenia korekty zbiorczego zestawienia danych o komunalnych osadach ściekowych. W okresie objętym kontrolą wytwórcy osadów złożyli dziewięć korekt zbiorczych zestawień danych na telefoniczny wniosek UM. (Dowód: akta kontroli str. 130-136, 167, 336)

W 2010 r. na terenie województwa świętokrzyskiego, wg danych zgromadzonych w WSO, wytworzono 179.602,50 Mg komunalnych osadów ściekowych, a w 2011 r. – 101.309,65 Mg. Odzyskowi lub unieszkodliwianiu poddano w 2010 r. – 179,10 Mg, a w 2011 r. – 37.674,13 Mg, co stanowiło odpowiednio 0,1% i 37,2% osadów ogółem. Odzysku dokonano z zastosowaniem następujących procesów:

- R10 – rozprowadzanie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszenia gleby – 147,11 Mg w 2010 r. i 22.510,31 Mg w 2011 r. (odpowiednio 82,14% i 59,75% odzysku w danym roku ogółem);
- R15 – przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym do recyklingu – 0 Mg w 2010 r. i 15.000,00 Mg w 2011 r. (0% i 39,82%);
- R3 – recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (włączając kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania) – 19,24 Mg w 2010 r. i 112,72 Mg w 2011 r. (10,74% i 0,3%);
- R14 – inne działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części – 4,75 Mg w 2010 r. i 39,10 Mg w 2011 r. (2,65% i 0,1%);
- R1 – wykorzystanie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii – 8,00 Mg w 2010 r. i 12,00 Mg w 2011 r. (4,47% i 0,03%).

W WSO, wykazano, że na terenie województwa świętokrzyskiego w 2010 r. zastosowano 123.550 Mg komunalnych osadów ściekowych na obszarze o powierzchni 1.054 ha, odpowiednio w 2011 r. 24.585 Mg na powierzchni 938 ha. Masa komunalnych osadów ściekowych w podziale według celów stosowania określonych w art. 43 ust. 1 ustawy o odpadach wyniosła odpowiednio:

- w rolnictwie, rozumianym jako uprawa wszystkich płodów rolnych wprowadzanych do obrotu handlowego, włączając w to uprawy przeznaczone do produkcji pasz – 6.922 Mg na powierzchni 751 ha w 2010 r. i 8.580 Mg na powierzchni 551 ha w 2011 r.;

- do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne – 3.897 Mg na powierzchni 64 ha w 2010 r. i 5.719 Mg na powierzchni 171 ha w 2011 r.;
- do dostosowania gruntów do określonych potrzeb wynikających z planów gospodarki odpadami, planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – 196 Mg na powierzchni 5 ha w 2010 r. i 197 Mg na powierzchni 8 ha w 2011 r.;
- do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu – 50 Mg na powierzchni 4 ha w 2010 r. i 8.314 Mg na powierzchni 43 ha w 2011 r.;
- do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz – 87.899 Mg na powierzchni 230 ha w 2010 r. i 1.775 Mg na powierzchni 164 ha w 2011 r.

Wioletta Czarnecka, kierownik Oddziału Gospodarki Odpadami m.in. *wyjaśniła*, że różnice w masie komunalnych osadów ściekowych odzyskanych w procesie R10 i zastosowanych na gruncie wynikają z tego że dane dotyczące procesu R10 podawane są na podstawie załącznika nr 1, a dane dotyczące stosowania osadów na podstawie załącznika nr 2, w którym brak jest kodu osadu, a tym samym wykazane są również inne osady ściekowe niż komunalne. (Dowód: akta kontroli str. 168-241, 343-344)

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w okresie objętym kontrolą nie wydawał decyzji o nałożeniu kary pieniężnej na podstawie art. 79 c ust. 3 ustawy o odpadach. (Dowód: akta kontroli str. 167, 269-290, 337-338)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Zgodnie z art. 37 ust. 3a ustawy o odpadach marszałek województwa weryfikuje informacje zawarte w zbiorczych zestawieniach danych o komunalnych osadach ściekowych.

Spośród 92 zbiorczych zestawień danych trzy zestawienia złożone przez dwóch wytwórców osadów komunalnych zostały nierzetelnie zweryfikowane.

W zbiorczych zestawieniach danych o komunalnych osadach ściekowych złożonym za 2011 r. przez Samorządowy Zakład Gospodarki Komunalnej w Złotej, z oczyszczalni w Złotej i Chrobierzy, brak było wskazania numeru obrębu geodezyjnego, w którym znajdowała się działka, na której zastosowano komunalny osad ściekowy. W Wojewódzkim Systemie Odpadowym (WSO) wpisano prawidłowy numer obszaru geodezyjnego. W wyniku niniejszej kontroli UM zwrócił się do wytwórcy o złożenie korekty, która wpłynęła 23 kwietnia 2013 r.

W zbiorczym zestawieniu danych o komunalnych osadach ściekowych za 2011 r. złożonym przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Połańcu sp. z o.o. brak było numeru działki, na której zastosowano 214,5 Mg komunalnych osadów ściekowych. W wyniku niniejszej kontroli UM wystąpił do wytwórcy o złożenie korekty, która wpłynęła 25 kwietnia 2013 r.

Za błędne zweryfikowanie zbiorczych zestawień danych odpowiedzialność ponosi Ewa Jachimkowska, do której zadań, zgodnie z zakresem czynności, należała weryfikacja zbiorczych zestawień danych o komunalnych osadach ściekowych.

Zgodnie z art. 37 ust. 3b ustawy o odpadach, jeżeli informacje zawarte w zbiorczym zestawieniu danych są niezgodne ze stanem faktycznym marszałek województwa zobowiązuje, w drodze decyzji, do korekty sporządzonego zestawienia danych, określając termin przekazania korekty.

UM nie wydał ww. sprawach decyzji wzywających do złożenia korekty.

Wioletta Czarnecka Kierownik Oddziału Gospodarki Odpadami wyjaśniła, że podczas weryfikacji nie dopatrzono się braku informacji w zakresie nr działki

i numerów obrębu geodezyjnego i dlatego nie wydano decyzji. (Dowód: akta kontroli str. 174-198, 232-263, 345)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że przyjęte w UM rozwiązanie polegające na telefonicznym wzywaniu wytwórców osadów do złożenia korekty zbiorczego zestawienia danych o osadach komunalnych, w przypadku gdy dane nie są zgodne ze stanem faktycznym, nie znajduje uzasadnienia w obowiązujących przepisach. Zgodnie z art. 37 ust. 3 b ustawy o osadach Marszałek Województwa powinien zobowiązać wytwórcę osadów w drodze decyzji do złożenia korekty.

NIK zwraca uwagę na zaprzestanie przez Marszałka Województwa wydawania decyzji o nałożeniu kary pieniężnej, na podstawie art. 79 c ust. 3 ustawy o odpadach, w związku ze skierowaniem zapytania prawnego przez WSA w Łodzi do Trybunału Konstytucyjnego o zgodność powyższego przepisu z konstytucją. Zdaniem NIK, do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Konstytucyjny powyższej sprawy, przepis art. 79 c ustawy o odpadach obowiązywał i powinien być stosowany.⁴

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wojewódzka baza danych wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem udzielonych zezwoleń

Opis stanu
faktycznego

Na podstawie analizy WSO, złożonych przez wytwórców komunalnych osadów ściekowych zbiorczych zestawień danych, o których mowa w art. 37 ustawy o odpadach oraz sprawozdań z realizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych na terenie województwa świętokrzyskiego w latach 2010-2011, nie stwierdzono przypadków nieujęcia w WSO informacji o osadach ściekowych z oczyszczalni z terenu województwa świętokrzyskiego.

W kwietniu 2011 r. UM uaktualnił posiadane dane dotyczące oczyszczalni ścieków poprzez wystąpienie do wszystkich urzędów gmin o przesłanie informacji dotyczących oczyszczalni ścieków zlokalizowanych na terenie gminy, masy wytworzonych w nich komunalnych osadów ściekowych oraz poddanych odzyskowi i unieszkodliwieniu. (Dowód: akta kontroli str. 126-142, 174-198, 232-241, 268, 291-298)

Na początku 2003 r., w związku z obowiązkiem wynikającym z art. 37 ust. 6 ustawy o odpadach⁵, w UM została utworzona w programie Microsoft Access wojewódzka baza danych wytwarzania i gospodarowania odpadami. Dnia 23 lutego 2004 r. Ministerstwo Środowiska przekazało do UM oprogramowanie komputerowe w celu utworzenia bazy wojewódzkiej skorelowanej z bazą centralną. Wdrożenie wojewódzkiej bazy danych pod nazwą Wojewódzki System Odpadowy nastąpiło w kwietniu 2004 r.

Raporty wojewódzkie za 2010 r. i 2011 r. były aktualizowane raz w miesiącu, za wyjątkiem lutego 2012 r.

Spośród podmiotów określonych w art. 37 ust. 7 ustawy o odpadach, o dostęp do WSO nie wystąpili: minister właściwy do spraw gospodarki, Główny Inspektor

⁴ W dniu 23 stycznia 2013 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21), która uchyliła ustawę z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach. Zgodnie z art. 200 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach administracyjną karę pieniężną w drodze decyzji wymierza wojewódzki inspektor ochrony środowiska.

⁵ W brzmieniu obowiązującym w okresie objętym kontrolą.

Ochrony Środowiska, Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska, zarząd wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, regionalny dyrektor ochrony środowiska, trzech spośród 14 starostów powiatowych z terenu województwa świętokrzyskiego oraz 45 spośród 102 wójtów (prezydentów, burmistrzów).

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego w celu rozpowszechnienia informacji o możliwości korzystania z danych zgromadzonych w wojewódzkiej bazie danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami we wrześniu 2003 r. pisemnie poinformował wojewodę świętokrzyskiego, świętokrzyskiego wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, Urząd Statystyczny w Kielcach oraz wójtów, burmistrzów, prezydentów i starostów o zasadach dostępu do ww. bazy danych.

Dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska wyjaśnił m.in.: *w kolejnych latach, w ramach licznych spotkań, narad i seminariów poświęconych tematyce związanej z gospodarką odpadami, informowano o możliwości uzyskania dostępu do wojewódzkiej bazy danych, a także o możliwości skorzystania z danych zagregowanych w formie raportów wojewódzkich, dostępnych na stronie Urzędu oraz BIP. W 2013 r. odbyło się już 6 spotkań z przedstawicielami gmin z terenu województwa i WIOŚ, a w roku 2012 odbyło się 10 takich spotkań.*

Raporty wojewódzkie za 2010 r. i 2011 r. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego przekazał elektronicznie do ministerstwa środowiska odpowiednio 30 czerwca 2011 r. i 29 czerwca 2012 r., tj. w obowiązującym terminie⁶. Raporty, w wersji zaktualizowanej, dostępne były na stronie internetowej www.sejmik.kielce.pl/raporty-i-sprawozdania-3991.html. (Dowód: akta kontroli str. 299-321, 335-336)

Zgodnie z przedłożonym zestawieniem, w okresie objętym kontrolą, 87 podmiotów wytwarzało komunalne osady ściekowe, natomiast z raportu z WSO wynika, że 43 podmioty posiadały 53 stosowne pozwolenia na wytwarzanie, odzyskiwanie i unieszkodliwianie komunalnych osadów ściekowych. Wytwórcy, którzy nie posiadali pozwoleń nie wytworzyli masy odpadów zobowiązującej ich na podstawie art. 17 ustawy o odpadach do posiadania stosownych decyzji. UM nie weryfikował, czy podmioty niemające obowiązku posiadania ww. decyzji poinformowały właściwych starostów na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 3 ustawy o odpadach o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami.

Dyrektor Sławomir Neugebauer m.in. wyjaśnił: *zbiornicze zestawienia danych w zakresie gospodarki odpadami nie stanowią podstawy do ustalenia, czy podmioty składające te zestawienia posiadają wymagane prawem pozwolenia, zezwolenia i inne decyzje lub czy złożyły informacje o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami. Badanie obowiązku uzyskania stosownego pozwolenia lub informacji o wytwarzanych odpadach przez wytwórców odpadów jest działaniem z zakresu kontroli przepisów o ochronie środowiska na podstawie przepisów art. 1 i 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska⁷ i należy do zadań Inspekcji Ochrony Środowiska, nie zaś marszałka województwa. Marszałek Województwa Świętokrzyskiego nie posiada uprawnień do kontroli przedmiotowego obowiązku.* (Dowód: akta kontroli str. 299-321, 338-340)

⁶ odpowiednio za 2010 r. zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2007 r. w sprawie sporządzania raportu wojewódzkiego (Dz. U. Nr 101, poz. 688), a za 2011 r. zgodnie z § 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 września 2011 r. w sprawie sporządzania raportu wojewódzkiego (Dz. U. Nr 220, poz. 1308)

⁷ Dz. U. z 2007 r., Nr 44, poz. 287 ze zm.

Z WSO można było wygenerować raport stosowania komunalnych osadów ściekowych z uwzględnieniem następujących danych: nazwisko i adres posiadacza, numer działki, obręb, powierzchnia, typ gleby, zastosowana masa osadu, cel stosowania. Powyższy raport generowany był z podziałem na województwa, powiaty, gminy i lata. System nie umożliwiał wygenerowania raportu zawierającego masę zastosowanej suchej masy osadu na danej powierzchni, a tym samym nie umożliwiał weryfikacji, czy zastosowana sucha masa osadu nie przekroczyła dopuszczalnych dawek osadu określonych w § 3 pkt 5, 6, 7 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych. UM nie weryfikował, czy podczas stosowania komunalnych osadów ściekowych przekroczono dawki, o których mowa w ww. przepisie. Dyrektor Sławomir Neugebauer wyjaśnił: *Marszałek Województwa Świętokrzyskiego weryfikuje przedmiotowe zbiorcze zestawienia danych w oparciu o stan faktyczny znany organowi na podstawie posiadanych materiałów źródłowych. Marszałek nie posiada uprawnień do ustalania dodatkowych faktów, gdyż w przepisach nie ma delegacji do podejmowania czynności kontrolnych w tym zakresie. Działanie związane z badaniem stosowania osadów na gruntach, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. Nr 137, poz. 924) jest działaniem z zakresu kontroli przestrzegania przepisów o ochronie środowiska nie zaś weryfikacji informacji zawartych w zbiorczych zestawieniach danych, i nie leży w kompetencji Marszałka Województwa Świętokrzyskiego.* (Dowód: akta kontroli str. 322-332, 338, 346)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Do WSO błędnie wprowadzono dane dotyczące masy zastosowanych komunalnych osadów ściekowych przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną "Nowe Życie" Przewodny 89. Wytwórca w zbiorczym zestawieniu danych o komunalnych osadach ściekowych za 2011 r. wykazał masę wytworzonych osadów w wysokości 2,1 Mg, a suchą masę w wysokości 0,506 Mg. Do WSO wprowadzono suchą masę osadu, a nie jak w pozostałych przypadkach masę osadu.

Za powyższą nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Monika Żak – główny specjalista w Oddziale Gospodarki Odpadami, która wprowadziła powyższe dane. Monika Żak wyjaśniła, że była to oczywista pomyłka pisarska. W trakcie kontroli dokonano korekty danych w WSO. (Dowód: akta kontroli str. 174-198, 264-267, 345-352)

Z tytułu nadzoru nad pracą podległych pracowników, odpowiedzialność ponosi Sławomir Neugebauer dyrektor Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Środowiska w Świętokrzyskim Urzędzie Marszałkowskim w Kielcach.

Zgodnie z § 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 listopada 2011 r. w sprawie niezbędnego zakresu informacji objętych obowiązkiem zbierania i przetwarzania oraz sposobu prowadzenia centralnej i wojewódzkiej bazy danych dotyczącej wytwarzania i gospodarowania odpadami administrator wojewódzkiej bazy danych wykonuje aktualizację danych zawartych w wojewódzkiej bazie danych w formie korekty raportu wojewódzkiego raz w miesiącu.

UM nie zaktualizował raportu wojewódzkiego w miesiącu lutym 2012 r. Powodem powyższego był brak dostępu do wojewódzkiej bazy danych od 13 lutego 2012 r. do 1 marca 2012 r., w wyniku awarii serwera UM. O awarii zostało poinformowane Ministerstwo Środowiska w dniu 2 marca 2012 r. (Dowód: akta kontroli str. 300-307)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości⁸ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁹, wnosi o:

1. Rzetelne weryfikowanie zbiorczych zestawień danych o komunalnych osadach ściekowych.
2. Rzetelne wprowadzanie danych do WSO.
3. Zapewnienie dostępu do WSO w celu dokonywania terminowej aktualizacji raportu wojewódzkiego.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kielce, dnia czerwca 2013 r.

Kontroler

Piotr Fatalski

Główny specjalista kp.

Dyrektor
Delegatury

Najwyższej Izby Kontroli
w Kielcach

Tadeusz Poddębniak

.....
podpis

.....
podpis

⁸ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁹ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.